

Innmelding av forslag til endring av pensum og/eller læringsutbyttebeskrivelse (LUB)

(fylles ut av underviser i samråd med avdelingsleder)

Endringen gjelder: Angi avdeling, fag/emne og antall studiepoeng:	4. avd.
Endringen gjelder fra: Angi semester (vår/høst) og år (20xx):	Høst 2023
Forslag til endring av pensum Nøyaktig forfatter, tittel, årstall og sidetall på pensum som ønskes vedtatt	Fyll inn slik pensum er før endringen: Juridisk metodelære: Nyere praksis om det strafferettslige legalitetsprinsippet Jussens venner Forfatter: Frøberg, Thomas (2015) Totalt antall sider: 46-71 (23 s) Norske verdier og EMK Lov og Rett Forfatter: Andenæs, Mads; Kravik, Andreas Motzfeldt (2010) Totalt antall sider: 579-599 (20 s) Rettsanvendelsesprosessen på EMK-rettens område Forfatter: Solheim, Stig H. (2019) Totalt antall sider: 360-385 (25 s) Rettssikkerhet i velferdsstaten Tidsskrift for familierett, arverett og barnevernrettslige spørsmål Forfatter: Ikdahl, Ingunn (2020) Totalt antall sider: 3-6 (4 s) Etikk: Juss og etikk Forfatter: Fanebust, Arne Bidragsyter/medforfatter: Syse, Henrik; Haraldsen, Haakon I.; Sandbukt, Unni; Myhrer, Tor-Geir; Lie, Nils Erik; Hall, Nadia (2019) Sider: 246 Ridder for rettferdighet eller leiesoldat for kjeltringer Forfatter: Andenæs, Johs. (1992) Totalt antall sider: 99-115 (16 s) God Åklagarsed Forfatter: Andenæs, Johs. (1992) Sider: 88-97 (9 s) Menneskerettigheter:

	<p>Rettsstat og menneskerettigheter: en innføring i vernet om individets sivile og politiske rettigheter etter den norske forfatning og etter den europeiske menneskerettighetskonvensjon Forfatter: Aall, Jørgen (2018) Sider: 115-145 (30 s).</p> <p>Kapittel A: Procedure before the European Court of Human Rights Forfatter: Reid, Karen (2011) Sider: s. 7-20 (13 s)</p> <p>Rettsstat og menneskerettigheter 2: statens plikt til effektiv og betryggende straffeforfølging Forfatter: Aall, Jørgen (2021) Sider: s. 101-313 og 319-330 (223 s)</p> <p>Retts sosiologi:</p> <p>Retten i samfunnet : en innføring i retts sosiologi Forfatter: Mathiesen, Thomas (2011) Totalt: 112 s.</p> <p>Understanding sociology of law: an introduction Forfatter: Baier, Matthias Bidragsyter/medforfatter: Svensson, Måns; Nafstad, Ida (2019) Sider: 9-102 (93 s)</p> <p>Retts filosofi i et metodisk perspektiv:</p> <p>Rettskildelærens utvikling i rettsteoretisk belysning Jussens venner Forfatter: Askeland, Bjarte (2003) Totalt antall sider: 8-23 (15 s)</p> <p>Individuelle valg og vurderinger i rettsanvendelsesprosessen Jussens venner Forfatter: Tande, Knut Martin (2011) Totalt antall sider: 1-36 (36 s)</p> <p>Ekteskap, kjærlighet og likestilling Tidsskrift for familierett, arverett og barnevernrettslige spørsmål Forfatter: Brækhus, Hege (2006) Totalt antall sider: 72-88 (16 s)</p> <p>Rettskildelærens gjenstand og metoder – en kritikk Forfatter: Bergo, Knut Totalt antall sider: 609-622 (13 s)</p> <p>Juridisk metode og den nordiske rettspragmatisme Forfatter: Blandhol, Sverre (2019) Totalt antall sider: 623-638 (15 s)</p> <p>Rettsretorikk Forfatter: Graver, Hans Petter (2019) Totalt antall sider: 639-658 (19 s)</p> <p>Om kvinnerett og kjønnsperspektiv Forfatter: Ikdahl, Ingunn (2019) Totalt antall sider: 659-682 (23 s)</p> <p>Hermeneutik Forfatter: Samuelsson, Joel (2018) Sider: 377-399 (22 s)</p> <p>Teknisk juss Forfatter: Graver, Hans Petter (2011) Totalt antall sider: 41-57 (16 s)</p>
--	---

	<p>Komparativ rett:</p> <p>Comparing legal cultures Bidragsyter/medforfatter: Koch, Søren; Sunde, Jørn Øyrehagen (2020) Totalt: 250 s.</p> <p>Samerett:</p> <p>Samerett Forfatter: Skogvang, Susann Funderud (2023) Sider: 22–27, 56–65, 69–94, 97–98, 107–251, 266 – 270, 281 – 288, 293 – 298, 334 – 341.</p> <p>Rettskartleggingen i Finnmark Forfatter: Ravna, Øyvind (2021) Sider: 345-375 (30 s)</p> <p>Sivilprosess:</p> <p>Norsk sivilprosess, Backer (2020), hele boken unntatt kapittel 3, 11, 16, 22 og 24, og punkt 10.3, 10.4 og 10.5, 17.5, 18.5, 18.6, 18.7, 21.6 og 21.7 Sider: 443 s.</p> <p>Strafferett:</p> <p>Om imaginærforbrytelser og utjenlige forsøk - med særlig henblikk på trygdebedrageri Forfatter: Holter, Katrine (2020) Totalt antall sider: 105-128 (23 s)</p> <p>Dolus eventualis i rettspraksis - og anvendelsen i alvorlige voldssaker Lov og rett Forfatter: Lund, Christian (2020) Totalt antall sider: 349-367 (18 s)</p> <p>Straffens begrep og begrunnelse i norsk rett - en kritikk Jussens venner Forfatter: Kinander, Morten (2013) Totalt antall sider: 155-192 (37 s)</p> <p>Alminnelig strafferett: i et nøtteskall Forfatter: Frøberg, Thomas (2020) Sider: 344</p> <p>Norsk spesiell strafferett Forfatter: Matningsdal, Magnus (2021) Sider: 614 s.</p> <p>Sivilprosess:</p> <p>Norsk sivilprosess, Backer (2020), hele boken unntatt kapittel 3, 11, 16, 22 og 24, og punkt 10.3, 10.4 og 10.5, 17.5, 18.5, 18.6, 18.7, 21.6 og 21.7 totalt 443 s.</p> <p>Straffeprosess:</p> <p>Straffeprosess Forfatter: Øyen, Ørnulf (2022) Sider: 577 s.</p> <p>Fyll inn slik pensum blir etter foreslått endring (ren versjon):</p>
--	---

	<p>Juridisk metodelære:</p> <p>Nyere praksis om det strafferettslige legalitetsprinsippet Jussens venner Forfatter: Frøberg, Thomas (2015) Totalt antall sider: 46-71 (23 s)</p> <p>Norske verdier og EMK Lov og Rett Forfatter: Andenæs, Mads; Kravik, Andreas Motzfeldt (2010) Totalt antall sider: 579-599 (20 s)</p> <p>Rettsanvendelsesprosessen på EMK-rettens område Bidragsyter/medforfatter: Høgberg, Alf Petter Type: Bokkapittel Kapittelforfatter: Solheim, Stig H. Boktittel: Juridisk metode og tenkemåte (2019) Totalt antall sider: 360-385 (25 s)</p> <p>Rettsikkerhet i velferdsstaten Tidsskrift for familierett, arverett og barnevernrettslige spørsmål Forfatter: Ikdahl, Ingunn (2020) Totalt antall sider: 3-6 (4 s)</p> <p>Etikk:</p> <p>Juss og etikk Forfatter: Fanebust, Arne Bidragsyter/medforfatter: Syse, Henrik; Haraldsen, Haakon I.; Sandbukt, Unni; Myhrer, Tor-Geir; Lie, Nils Erik; Hall, Nadia (2019) Sider: 246</p> <p>Ridder for rettferdighet eller leiesoldat for kjeltringer Forfatter: Andenæs, Johs. (1992) Totalt antall sider: 99-115 (16 s)</p> <p>God Åklagarsed Forfatter: Andenæs, Johs. (1992) Sider: 88-97 (9 s)</p> <p>Menneskerettigheter:</p> <p>Rettsstat og menneskerettigheter: en innføring i vernet om individets sivile og politiske rettigheter etter den norske forfatning og etter den europeiske menneskerettighetskonvensjon Forfatter: Aall, Jørgen (2018) Sider: 115-145 (30 s).</p> <p>Kapittel A: Procedure before the European Court of Human Rights Forfatter: Reid, Karen (2011) Sider: s. 7-20 (13 s)</p> <p>Rettsstat og menneskerettigheter 2: statens plikt til effektiv og betryggende straffeforfølgning Forfatter: Aall, Jørgen (2021) Sider: s. 101-313 og 319-330 (223 s)</p> <p>Samerett:</p> <p>Samerett Forfatter: Skogvang, Susann Funderud (2023) Sider: 22–27, 56–65, 69–94, 97–98, 107–251, 266 – 270, 281 – 288, 293 – 298, 334 – 341.</p> <p>Rettskartleggingen i Finnmark Forfatter: Ravna, Øyvind (2021) Sider: 345-375 (30 s)</p>
--	---

	<p>Til sammen: 244 s.</p> <p>Sivilprosess:</p> <p>Norsk sivilprosess, Backer (2020), hele boken unntatt kapittel 3, 11, 16, 22 og 24, og punkt 10.3, 10.4 og 10.5, 17.5, 18.5, 18.6, 18.7, 21.6 og 21.7 Sider: 443 s.</p> <p>Strafferett:</p> <p>Om imaginærforbrytelser og utjenlige forsøk - med særlig henblikk på trygdebedrageri Forfatter: Holter, Katrine (2020) Totalt antall sider: 105-128 (23 s)</p> <p>Dolus eventualis i rettspraksis - og anvendelsen i alvorlige voldssaker Lov og rett Forfatter: Lund, Christian (2020) Totalt antall sider: 349-367 (18 s)</p> <p>Straffens begrep og begrunnelse i norsk rett - en kritikk Jussens venner Forfatter: Kinander, Morten (2013) Totalt antall sider: 155-192 (37 s)</p> <p>Alminnelig strafferett: i et nøtteskall Forfatter: Frøberg, Thomas (2020) Sider: 344</p> <p>Norsk spesiell strafferett Forfatter: Matningsdal, Magnus (2021) Sider: 614 s.</p> <p>Straffeprosess:</p> <p>Straffeprosess Forfatter: Øyen, Ørnulf (2022) Sider: 577 s.</p>
<p>Oppdatert pensum med endringsforslag:</p> <p>Kopier inn nåværende pensum og inkluder</p>	<p>Juridisk metodelære:</p> <p>Nyere praksis om det strafferettslige legalitetsprinsippet Jussens venner Forfatter: Frøberg, Thomas (2015) Totalt antall sider: 46-71 (23 s)</p>

<p>endringsforslag ved bruk av funksjonen “spor endring”</p>	<p>Norske verdier og EMK Lov og Rett Forfatter: Andenæs, Mads; Kravik, Andreas Motzfeldt (2010) Totalt antall sider: 579-599 (20 s)</p> <p>Rettsanvendelsesprosessen på EMK-rettens område Bidragsyter/medforfatter: Høgberg, Alf Petter Type: Bokkapittel Kapittelforfatter: Solheim, Stig H. Boktittel: Juridisk metode og tenkemåte (2019) Totalt antall sider: 360-385 (25 s)</p> <p>Rettsikkerhet i velferdsstaten Tidsskrift for familierett, arverett og barnevernrettslige spørsmål Forfatter: Ikdahl, Ingunn (2020) Totalt antall sider: 3-6 (4 s)</p> <p>Etikk:</p> <p>Juss og etikk Forfatter: Fanebust, Arne Bidragsyter/medforfatter: Syse, Henrik; Haraldsen, Haakon I.; Sandbukt, Unni; Myhrer, Tor-Geir; Lie, Nils Erik; Hall, Nadia (2019) Sider: 246</p> <p>Ridder for rettferdighet eller leiesoldat for kjeltringer Forfatter: Andenæs, Johs. (1992) Totalt antall sider: 99-115 (16 s)</p> <p>God Åklagarsed Forfatter: Andenæs, Johs. (1992) Sider: 88-97 (9 s)</p> <p>Menneskerettigheter:</p> <p>Rettsstat og menneskerettigheter: en innføring i vernet om individets sivile og politiske rettigheter etter den norske forfatning og etter den europeiske menneskerettighetskonvensjon Forfatter: Aall, Jørgen (2018) Sider: 115-145 (30 s).</p> <p>Kapittel A: Procedure before the European Court of Human Rights Forfatter: Reid, Karen (2011) Sider: s. 7-20 (13 s)</p> <p>Rettsstat og menneskerettigheter 2: statens plikt til effektiv og betryggende straffeforfølgning Forfatter: Aall, Jørgen (2021) Sider: s. 101-313 og 319-330 (223 s)</p> <p>Retts sosiologi:</p> <p>Retten i samfunnet : en innføring i retts sosiologi Forfatter: Mathiesen, Thomas (2011) Totalt: 112 s.</p> <p>Understanding sociology of law: an introduction Forfatter: Baier, Matthias Bidragsyter/medforfatter: Svensson, Måns; Nafstad, Ida (2019 Sider: 9-102 (93-s)</p> <p>Rettsfilosofi i et metodisk perspektiv:</p> <p>Rettskildelærens utvikling i rettsteoretisk belysning Jussens venner Forfatter: Askeland, Bjarte (2003) Totalt antall sider: 8-23 (15 s)</p>
--	--

	<p>Individuelle valg og vurderinger i rettsanvendelsesprosessen Jussens venner Forfatter: Tande, Knut Martin (2011) Totalt antall sider: 1-36 (36 s)</p> <p>Ekteskap, kjærlighet og likestilling Tidsskrift for familierett, arverett og barnevernrettslige spørsmål Forfatter: Brækhus, Hege (2006) Totalt antall sider: 72-88 (16 s)</p> <p>Rettskildelærens gjenstand og metoder—en kritikk Forfatter: Bergo, Knut Totalt antall sider: 609-622 (13 s)</p> <p>Juridisk metode og den nordiske rettspragmatisme Forfatter: Blandhol, Sverre (2019) Totalt antall sider: 623-638 (15 s)</p> <p>Rettsretorikk Forfatter: Graver, Hans Petter (2019) Totalt antall sider: 639-658 (19 s)</p> <p>Om kvinnerett og kjønnsperspektiv Forfatter: Ikdahl, Ingunn (2019) Totalt antall sider: 659-682 (23 s)</p> <p>Hermeneutikk Forfatter: Samuelsson, Joel (2018) Sider: 377-399 (22 s)</p> <p>Teknisk juss Forfatter: Graver, Hans Petter (2011) Totalt antall sider: 41-57 (16 s)</p> <p>Komparativ rett:</p> <p>Comparing legal cultures Bidragsyter/medforfatter: Koch, Søren; Sunde, Jørn Øyrehagen (2020) Totalt: 250 s.</p> <p>Samerett:</p> <p>Samerett Forfatter: Skogvang, Susann Funderud (2023) Sider: 22–27, 56–65, 69–94, 97–98, 107–251, 266 – 270, 281 – 288, 293 – 298, 334 – 341.</p> <p>Rettskartleggingen i Finnmark Forfatter: Ravna, Øyvind (2021) Sider: 345-375 (30 s)</p> <p>Sivilprosess:</p> <p>Norsk sivilprosess, Backer (2020), hele boken unntatt kapittel 3, 11, 16, 22 og 24, og punkt 10.3, 10.4 og 10.5, 17.5, 18.5, 18.6, 18.7, 21.6 og 21.7 Sider: 443 s.</p> <p>Strafferett:</p> <p>Om imaginærforbrytelser og utjenlige forsøk - med særlig henblikk på trygdebedrageri Forfatter: Holter, Katrine (2020) Totalt antall sider: 105-128 (23 s)</p>
--	---

	<p>Dolus eventualis i rettspraksis - og anvendelsen i alvorlige voldssaker Lov og rett Forfatter: Lund, Christian (2020) Totalt antall sider: 349-367 (18 s)</p> <p>Straffens begrep og begrunnelse i norsk rett - en kritikk Jussens venner Forfatter: Kinander, Morten (2013) Totalt antall sider: 155-192 (37 s)</p> <p>Alminnelig strafferett: i et nøtteskall Forfatter: Frøberg, Thomas (2020) Sider: 344</p> <p>Norsk spesiell strafferett Forfatter: Matningsdal, Magnus (2021) Sider: 614 s.</p> <p>Sivilprosess:</p> <p>Norsk sivilprosess, Backer (2020), hele boken unntatt kapittel 3, 11, 16, 22 og 24, og punkt 10.3, 10.4 og 10.5, 17.5, 18.5, 18.6, 18.7, 21.6 og 21.7 totalt 443 s.</p> <p>Straffeprosess:</p> <p>Straffeprosess Forfatter: Øyen, Ørnulf (2022) Sider: 577 s.</p>
Begrunnelse for endringsforslag:	Endringen er en følge av at pensum i de semiobligatoriske fagene er tatt ut og fagene er opprettet som egne emner med egne pensumlister og separate eksamener.
Totalt antall sider pensum i faget før og etter endring:	Nytt pensum: 2909 s.
Særskilt begrunnelse ved eventuelt avvik fra gjeldende pensumnorm (jf. pensumnorm angitt på siste side):	
Er aktuelle kjønnsperspektiv inkludert i det foreslåtte pensum og/eller er det kjønnsbalanse blant forfatterne av pensum i faget?	

Eventuelle andre merknader:	
Samlet vurdering fra avdelingsleder:	<p>Støtter avdelingsleder forslaget til pensumendring?</p> <p>Ja [X] Nei [ ]</p> <p>Hvis avdelingsleder er forslagsstiller: Støtter underviserne i faget pensumendringen?</p> <p>Ja [X] Nei [ ]</p> <p>Endringen nødvendiggjør endring også av læringsutbyttebeskrivelsene:</p> <p>Ja [ ] Nei [ ]</p>
<p>For forslag til endring i emnebeskrivelse/</p> <p>fagbeskrivelse eller læringsutbyttebeskrivelse, fyll inn forslag til endring her:</p> <p>Fyll inn slik læringsutbyttebeskrivelsen blir etter forslag til endring ("ren" versjon):</p>	
<p>For forslag til endring i emnebeskrivelse, fagbeskrivelse eller læringsutbyttebeskrivelse, fyll inn forslag til endring her:</p> <p>Fyll inn slik læringsutbyttebeskrivelsen inkludert forslag til endring</p>	

(ved bruk av funksjonen “spor endring”):	
Begrunnelse for endringsforslag av læringsutbyttebeskrivelsen:	

- **Sidetallsnorm pensum - gjeldende fra og med studieåret 2020/2021**
(fastsatt av Studieutvalget i sak SU 62/19 den 22.11.2019 og sak SU 8/20 den 31. 01.2020)

Studieprogram/nivå	Antall pensumsider per studiepoeng
Master i rettsvitenskap, 1. - 3. avdeling	30-40
Master i rettsvitenskap, 4. avdeling	40-45
Master i rettsvitenskap, 5. avdeling	45-55
Master of Laws in the Law of the Sea	45-55
Nordic Master's Degree Programme in Environmental Law	55-65

- **Kvalitative retningslinjer:**

Rettskilder som lovtekster, traktater, forarbeider, rettsavgjørelser mv. skal normalt ikke inngå i pensum.

Vi anvender og skiller ikke mellom innførings-, hovedlitteratur, anbefalt litteratur, tilleggslitteratur e.l.

- **Frister**

1) Forslag til endring av pensum (som ikke nødvendiggjør endring i emnebeskrivelse, fagbeskrivelse og/eller læringsutbyttebeskrivelse).

Frist for emner som skal tilbys kommende høstsemester:

Pensumendringssak må fremmes for administrasjonen **senest 14. dager før siste SU-møte før Legantofristen den 1. juni**

Frist for emner som skal tilbys kommende vårsemester:

Pensumendringssak må fremmes for administrasjonen **senest 14. dager før siste SU-møte før Legantofristen den 15. november**

2) Frist for forslag til endringer i fagbeskrivelsen og/eller læringsutbyttebeskrivelsen, endring av pensum som nødvendiggjør slike endringer eller forslag om oppretting av nye emner.

Endringer av fagbeskrivelse/læringsutbyttebeskrivelser eller forslag til oppretting av nye emner må behandles av Studieutvalget senest i vårsemesterets første møte for kommende høstsemester og i vårsemesterets siste møte for kommende vårsemester. Dette følger av felles frister ved UiT i systemet Emne på Nett (EpN) (1. mars og 1. september).

Frist for emner som skal tilbys kommende høstsemester:

Forslag om endring av fagbeskrivelse og/eller læringsutbyttebeskrivelse eller oppretting av nye emner må fremmes for administrasjonen **senest 14. dager før vårens første SU-møte (januar)**

Frist for emner som skal tilbys kommende vårsemester:

Forslag om endring av fagbeskrivelse og/eller læringsutbyttebeskrivelse eller oppretting av nye emner må fremmes for administrasjonen **senest 14. dager før vårens siste SU-møte (juni)**

Følgende møtedatoer gjelder våren 2023:

Innmeldingsfrist saker
13. januar 2023
3. mars 2023
3. mai 2023

- **Innsending av mal**

Utfylt mal sendes til administrativt ansvarlig for avdelingen:

1.- 5. avdeling: Jørgen Ytreberg jorgen.ytreberg@uit.no

LL.M og NOMPEL: Lene Emilie Øye lene.e.oye@uit.no

NB: kopi til Hege Skarsfjord (hege.skarsfjord@uit.no)